

ligt, hvis der skulde ske Indskrænkning i saa Henseende, og jeg vil blot, da hele Spørgsmaalet om Fiskeri paa Søterritoriet er kommet paa Tale, tillade mig at spørge den høitærede Justitsminister, om der efter den Konference, der har været holdt i Haag, er nogen Lov om, at Søterritoriet maa sættes til omtrent $\frac{3}{4}$ dansk Mil, det vil sige 3 Sømil fra Havbredden med laveste Vandstand med specielle Bestemmelser for Bugter og Fjorde. Frankrig, England, Holland, Lybfland, Norge og Danmark have paa Haagkonferencen enstemmig været enige om at fastslaa dette Forhold, og skjøndt ingen Konvention endnu er afsluttet — idetmindste er det ikke mig bekendt, — ere alle Parter saa enige om alle Punkter og ogsaa om dette, at det forekommer mig, at man for Fremtiden maa kunne gaa ud fra, at $\frac{3}{4}$ dansk Mil eller 3 Sømil maa være Grænsen for dansk Søterritorium. Hermed skal jeg slutte og oppebie, hvad den høitærede Justitsminister maatte sige til Forespørgselen, om man ad administrativt Veie kunde raade Bod paa Manglerne ved Loven af 13de Marts 1867 om danske Skibes Registrering; thi det er deri, at hele Ulykken ligger med Hensyn til de Overgreb, der ere skete fra fremmed Side paa dansk Søterritorium.

Justitsministeren (Melleman): Den Forespørgsel, der er formuleret saaledes, som den ærede Folkethingsmand tilfældigt formulerede den, tror jeg at kunne besvare derhen, at der ikke ad administrativt Veie kan gjøres nogen Forandring i Loven af 13de Marts 1867 med Hensyn til disse Punkter. Det er jo egentlig ikke alene i Loven af 13de Marts 1867, at Vanskeligheden ligger, men Vanskeligheden ligger jo i, at vor Lovgivning har saa libet faste og bestemte Regler om Stiftelsen af Undersaats- eller Statsborgerforholdet i det Hele. Det er jo det, som egentlig er Ulykken, og deri adskiller vor Lovgivning sig fra de fleste andre. Hos os har man egentlig ingen Lovbestemmelse om Stiftelsen af Undersaatsforholdet, og netop den Omstændighed, at Lovgivningen tier ganske, ikke sætter nogen bestemt Tidsfrist eller nogen anden saadan nærmere Betingelse for, at en Mand kan blive dansk Undersaat, netop denne Lovgivningens Lausshed har da haat tilfølgende, at man altid har antaget, at det var nok, naar han havde taget fast Bolig i Landet. Man rasjonerede som saa, at der forlanges intetsteds Mere, der er intetsteds sagt, at dette Ophold i Landet skal udstrække sig til en vis bestemt Aarække, der er intetsteds sagt, at det skal være forbundet med, at man kjøber eller leier Eiendom i Landet eller noget Saadant. Derfor er det altsaa en Sætning, som gælder i vor Ret ikke blot med Hensyn til Fiskeri, men overhovedet, at Undersaatsforholdet kan stiftes blot ved at tage fast Bolig i Landet. Der er visse Retninger, hvori der forlanges Mere; saaledes forlanges som bekendt Mere for, at Nogen

skal blive berettiget til Fattigunderstøttelse; der forlanges da femaarigt Ophold. Der er ogsaa andre Retninger, hvort der forlanges noget Mere; der forlanges saaledes ved Loven af 15de Mai 1875 om Tilflytning med fremmede Rejsende et Ophold af 2 Aar, for at man skal kunne være sikker mod administrativ Udvisning af Landet; men hvor der ikke i et givet Forhold er sat nogen saadan bestemt Tidsfrist eller andre bestemte Kjendemerker ind, har man ingen Hjemmel til at forebygge det, og et af de Forhold, hvorom dette gjælder, er Retten til at udøve Fiskeri paa dansk Søterritorium; thi med Hensyn til denne Ret gjælder ingen anden Regel end den, at alle danske Underaatter have en saadan Ret, uden at der i den Henseende opstilles noget som helst Kriterium eller Kjendemerke, og denne Lovgivningsregel kan man hverken i dens almindelige Form eller i den specielle Anvendelse, den har faaet i Loven af 13de Marts 1867, gjøre nogen Forandring i ad administrativt Veie. Det vilde efter mit Skjønnende være ubetinget ulovligt. En anden Ting derimod er det, at det Spørgsmaal, om en Person har fast Hjem eller Bolig her i Landet, er et Spørgsmaal, hvis Besvarelse i mange Tilfælde eller dog for en stor Del maa bero paa et Skjønn. Det er vist ikke muligt — og det tror jeg, man har anerkjendt i alle Lovgivinger, som ere mig bekendte, og i det Hele i den juridiske Videnskab — saaledes at give faste og udtømmende Regler for, hvad det vil sige fast Bolig eller fast Ophold, altsaa at stille bestemte Fordringer op i saa Henseende og sige: Naar de og de Betingelser ere tilfede, er der fast Ophold, naar de derimod ikke ere tilfede, har Vedkommende ikke fast Bopæl. Det kan vist ikke besvares undtagen ved et Skjønn over samtlige foreliggende Omstændigheder i hvert enkelt Tilfælde, og det Skjønn maa naturligvis udøves af de Autoriteter, til hvem Afgjørelsen er henlagt i ethvert givet Tilfælde. Jeg vil dog blot her bemærke, at jeg ikke kan tro, at det kunde være tilstrækkeligt for at betegne en Mand som havende fast Bolig her i Landet, at han foreviser en Leiekontrakt. Det, at han foreviser en Leiekontrakt, enten den er thinglæst eller ei — jeg ser egentlig ikke, at det kan gjøre Stort til Sagen, om den er det eller ikke — beviser ikke Andet, end at han har leiet en Leilighed her, men ikke, at han er her eller har i sinde nogensinde at komme her, saa derfor forekommer det mig, at denne Omstændighed ikke er tilstrækkelig til, at en Mand kan siges at have fast Bopæl. For at han kan siges at have det, maa han være her, men dermed er det ikke sær- digt; saa kommer Spørgsmaalet, om hans Ophold kun har en rent midlertidig Karakter, og han i Virkeligheden kan siges at bo andetsteds og altsaa kun at bo midlertidig her; men det tror jeg ikke kan afgjøres undtagen ved Undersøgelse af det enkelte Tilfældes Bestaaenhed. Udgangen til